

դեմ ճակատագիրը

Enddem Falakin

[Tegen het lot]

Ֆրիկ

Frik

Frik [1234 – 1315]

Het water valt

Bij de put. Een warme dag¹

**het water valt
de zon verbergt zijn tranen
regen boogt grijs verdriet in kleur**

- rijk bestaan als sterrenstatus -

**de aarde draait er weer om heen
de maan sikkelt haar rondingen vol
tenminste, wat betreft de dagelijkse gang van zaken**

**planeten in onzekere samenhang
verleiden het heelal, geheel en al, tot lotgenoot
verbeelden kunst in dagelijkse routine**

- niet meer te achterhalen dagnachtritme -

**gewogen en tot licht bevonden
hoe ook weer, we blijven zoeken
tenminste, wat betreft de dagelijkse gang**

**het lot leeft mee, bepaalt mijn levenssterk
bestaansrecht**

- levenswerk -

**tornt luidkeels aan mijn onvermogen
schreeuwt de rek uit mijn veerkracht
beroemt zichzelf op waarde en rechtvaardiging
wikt en weegt haar eigenzinnigheid
verdwaalt in eigen sluwheid**

- ego-erotiek -

**schijnbaar moeiteloos verkleurend
tenminste, wat betreft**

¹ Martiros Sergejevitsj Sarian. 1908 // Het onbekende Rusland / Groningen Museum, 2011

**zo weegt de schaal, en balanceert
gebiedt mij te erkennen, bevestigt
een vertwijfelende**

- duizelingwekkende schoonheid -

**buig, buig, zegt het lot, buig je monoloog bestaan
en verplicht je tot de orde van de dag
tot mijn eerlijkheid, vermomd in fijn gelaat
geblinddoekte ogen
als kunstig weggewerkt bedrog
die droom en dialoog vervagen, vervangen**

de kleur van mijn verdriet

**de ster valt
vervult mijn wens**

ten minste

Monoloog met het lot

Hé lot!

**Wanneer je geen slachtoffer vindt,
gebruik je al je tijd om mij in de val te lokken.
En wanneer je me in de val gelokt hebt
daag je mij - arme drommel - uit mezelf maar te redden;
echter zonder succes!**

Je biedt me wat licht en je zegt:

"Dit is het! Maak je zorgen, en droom!"

**Intussen draai jij het rad van fortuin en vult
het huis van goddelozen met juwelen;
terwijl je trouwe en principiële mensen
dwingt afval te ruimen.
Zij die minder zijn dan varkens
laat je als cavaliërs paraderen.
Met blote handen ruïneer je het huis
van waardige en rechtvaardige mensen.**

"Wat nou! Je bent jaloers, en verward!"

**Waarom kijk je verontwaardigd naar verstandige mensen
en verklaar je onverschillige mensen tot landbezitters?**

**Zeg mij, waarom gooi je de kennis van wijzen
zo ver weg in het dal?**

"Kijk naar mij! Je bent bang voor me!"

**Waarom zou ik geloven in jouw oprechtheid
als je die niet gebruikt voor iedereen?**

**Je houdt je niet aan afspraken, bedriegster die je bent.
En wie je nu op de troon zet, die zal morgen in as zitten.**

**Hoe kan een dergelijke frauduleuze rechter
een juist besluit nemen?**

"Wacht! Mijn oordeel is gewogen en tot licht bevonden!"

Hé lot!

**Je speelt, met de zachtheid van je pronte borsten,
de vriendin van bedrieglijke en sluwe mensen.**

Je bent hard voor hen die eerlijk zijn.

**En ik, ik zing mijn lied
en verwacht niet anders
dan dat je ooit eens
lucht, aarde en zee op een hoop zult gooien**

- verloren samenhang -

"Kijk naar jezelf! Kijk naar mij: je evenbeeld!"

Verwarring

Hé lot!

**Je roem verlicht de wereld,
in je omhelzing ligt een aardse maan.
Je schoonheid onthult je twijfel.**

Maar, kijk dan, zie je wel!

**Je vreest bekoring,
en kleedt de wereld daarom in duisternis.
Je slaapt je roes te midden van de sterren.**

Neem me met je mee!

**Of anders,
laat me naar huis gaan.**

"Ik kan je niet meenemen, noch kan ik je laten gaan."

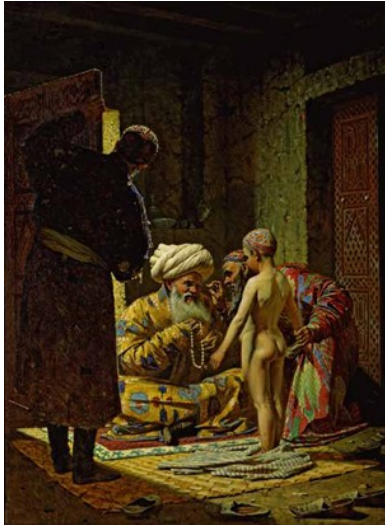
**wachten op het aanbreken van de dag
duurt een eeuwigheid**

**wolkenpracht geurt naar verkoeling
brengt een zee aan water.**

**verwarring verkleurt in heldere maannacht
sneeuw kleurt mee, kleurt wit
vergrijst de liefde voor mijn lotgenoten**

**wee, mijn zoon, wee
eeuwige donkerheid blijkt verlichting
treffend in beeld gebracht**

Weet u nog?

Verkoop van een slavenkind²

- Alweer even geleden -

**Herkent u nog
mijn lied?**

**Wij hebben gezongen
en gespeeld
met een Armeens verleden**

- wij, mensen van nu -

**Mensen ontmoeten mensen
- kinderen eerst -
vinden een nieuw begin
en elkaar.**

**Zo wordt de tijd van toen,
- weet u nog -
een herinnering voor nu.**

Mijn lied, tja...

**mijn lied
speelt met mij.**

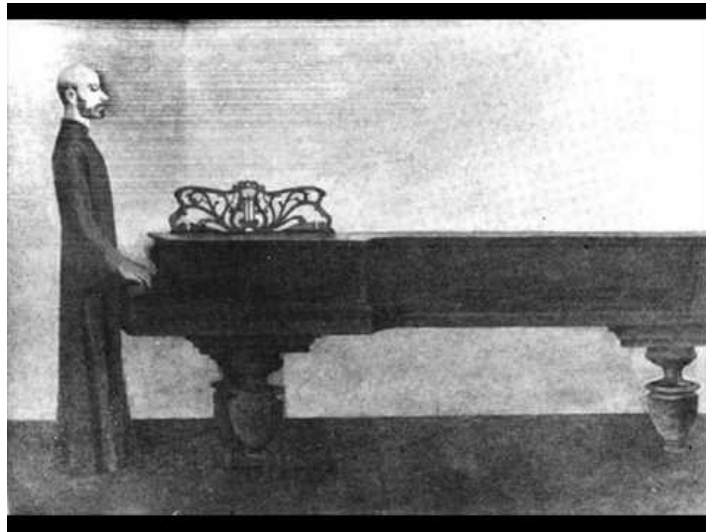
En ik, tja...

ik speel met mijn lied.

² Vasili Vasiljevitsj Vereshchagin, 1872 // Het onbekende Rusland / Groningen Museum, 2011

Komitas Vardabet

Կոմիտաս վարդապետ

Komitas Vardabet (5) Es Arun Կոմիտաս վարդապետ³

Origineel Manuscript van Komitas Vardapet.⁴

³ video-end.com

⁴ Foto: Ara Güler // armenianstudies.csufresno.edu